

Զուլիետա Շահինյան

Ջ. Շահինյան
Կաթիր, պիստուրյուն
բանասպեղչ ություններ

**Կաթիր,
այսպություն**

բանասպեղծություններ

Երևան - 2003

**Զուլիետա
Շահինյան**

Կաթի՛ր, տխրություն

բանասպեղծություններ

Երևան - 2003

Անցել են ինչքան, ինչքա՞ն զարուններ...
Ասես երեկ էր,
Երբ զարունը մեզ հրաժեշտ փվեց,
Ասես երեկ էր,
Երբ դու ժպֆացիր ինձ վերջին անգամ,
Երբ արցունքներիս համը զգացի
Շուրթերիս վրա...
Եվ մինչև հիմա
Առաջին սիրո անմեղությունս
Դեռ պահում է քեզ՝
Աչքերիս հեռու երազների մեջ,
Որովհեքի իմ հավաքը մաքուր,
Պահում է ճամփան քո վերադարձի...

Խաղաղ էր ծովը...
Եվ հանկարծ մի օր
Նա ալեկոծվեց...
Ավերից հանեց
Պահված լոռություն...
Ու ասես նորից
Մի կաթիլ սպասում
Ակամա կծկվեց
Էռլեյանս մեջ...

ԾՈՎ

Ծով, երբ նստել էի խաղաղ
Քո փիրուզ ափին,
Դու գալիս եիր իմ դեմ մոլեզմած,
Նման արշավող, խելահեղ զորքի:
Նայում էի քեզ,
Նայում, զարմանում:
Ծով, ի՞նչ ես անում,
Անդորր եր հոգիս ու հայացքս պարզ,
Եվ խղճիս վրա չկար ոչ մի ամայ:
Բայց դու դավադիր,
Սրբում եիր ոգնահետքերը
Ավագիս խոնավ,
Իմ երջանկության, իմ սիրո ճամփի
Հետքերը ջնջում...
Խսկ հիմա դու լուս
Փռվել ես իմ դեմ՝
Անգարքերությամբ անծայր ու անփույթ,
Եվ ոչ մի, ոչ մի շշուկ չես լսում:
Խոռվ է հոգիս,
Վիրավոր հոգիս,
Խսկ դու մի անդորր
Կապույտ ու անծայր անգարքերություն:

Հովեր, գրաբեք գիւրությունս,
Յանեք ծովի աչքերին,
Թող կարողի ցողը կաթի,
Իմ ու ծովի կոպերին:

Տարեք նաև խոռվքներս,
Խառնեք ծովի խոռվքին,
Գեյթ մեկ անգամ թող փոյթորկվենք
Ես ու ծովը միասին:

Տարեք կապույտ երազներս,
Լցրեք ծովի գիրկը մով,
Թող հերիաթվի այս գիշերը,
Ես ծով դառնամ, անհուն ծով:

ԴՈՒ ԳԱԼՈՒ ԵՍ

Դու գալու ես...
Միայն մի քիչ քեզ սպասիր,
Քեզնից առաջ դու մի ընկիր,
Կիսափ սերեր դու մի փնտրիր...

Դու գալու ես,
Ոչ մի հուշիդ չսեղով,
Չո անցյալը մոռանալով,
Չո քայլերին չհասնելով...

Դու գալու ես,
Զարմանալի մի նոր սիրով,
Ամմացորդ նվիրումով,
Չո վերջնական վերջակերով...

Հավափալով սպասումիս,
Հավափալով շմահացող կարողներիս,
Դու գալու ես առանց հասցե,
Որ իմ հասցեն քոնը դառնա...

Դու գալու ես...

Եկել եմ քեզ մոփ,
Որ մոռանամ ինձ...
Ուզում եմ փակվել ես քո աշքերում
Ու մեկուսանալ...
Ուզում եմ կորչել քո մենության մեջ,
Որ ոչ ոք, ոչ ոք պեղս չիմանա...
Նաև համոզվել,
Որ գլխությունդ իմն է սիրելիս...
Փակիր աշքերդ,
Պահիր ինձ ցնահ
Կոպերիդ մեջ դար...

Դուք չզարմանաք,
Եթե գեսնեք միշտ թարմ ծաղկնեք
Չեր պարուհանին,
Դրանք ուշացած իմ գարուններն են...:

Դուք չզարմանաք,
Եթե սրանաք միշտ նոր նամակնեք
Առանց հասցեի,
Դրանք ուշացած իմ կարովներն են...

Եթե անդադար զանգերից հոգնած,
Չեր լսափողը չպարասխանի,
Դուք չզարմանաք,
Եվ չբարկանաք,
Իմ լուրջյունն է...

ՔՈ ԱՉՔԵՐԸ

Քո աչքերը այսօր այնքան
Երջանկություն ինձ խոսքացան,
Որ թվում է, թե վաղվանից
Ինձ արթնացնող արցունքներս
Միայն, միայն պիտի ժպտան:

Որ թվում է,
Թե վաղվանից
Իմ կարովը պիտի անցնի,
Քեզ դուրս հանի,
Եվ այսուհետք
Քո շուրթերից
Անունս լոկ պիտի հնչի:

Քո աչքերը այսօր այնքան
Երջանկություն ինձ խոսքացան,
Որ ինձ երբեք չի թվացել,
Աշխարհն այսքան լիքը ու գաք:
Հավաքում եմ այս աշխարհում
Առաջինը քո աչքերին...

ՍԱՀԱՅԻՌ ԳԻՇԵՐ

Մահացիր, զիշեր...
Որքա՞ն դանդաղ ես քայլերդ փոխում,
թարթիչներս անզամ սպիտակեցին,
Լուսաբաց չկա...
Բայց կար ժամանակ,
Երբ չեմ զգում գոյությունը քո,
Ծանր շունչը քո պարուհաններիս,
Դու պաշարել ես
Դոյլակն իմ հոգու,
Որ լույսի մեջ եր թրթռում անվերջ,
Մահացիր, զիշեր:
Ժող լույսը գա ներս՝
Քո խորիրդավոր վարագույրներից,
Ովնահենքքերից,
Երեկվա գոարդամ
Եվ այն խոսքերից,
Որ հավերի պես մութ վաճակներից
Երազում էին ալիքներ կապույտ,
Կապարներ կապույտ,
Բացվի՞ր, առավոտ:

Ինչո՞ւ ես նորից
քո թաց աչքերով
Ինձ կանչում հեռվից...
Ինչո՞ւ ես ուզում
Նորից մոլորվեմ
Քո ծով աչքերում...
Թե կարողանաս
Ինձ կանչել այնպես,
Որ դու զարմանաս
Կարովիդ վրա,
Լոկ այդ ժամանակ
Կզամ ու կասեմ,
Այդ դու չես կանչել
Ես ինքս եմ եկել...

ՔՈ ՏԱՐ ԱՉՔԵՐԸ Ի՞ՆՉ ԵՂԱՆ, ԱՍՍ'

Քո դաք աչքերը ի՞նչ եղան, ասա՛...
Ինչո՞ւ եմ մթնում հայացքից նրանց,
Լոկ ինձ անրջող աչքերը քո զինջ,
Ինչո՞ւ են լոել, չեն ասում ոչին:

Ո՞ւր են աչքերիդ ասպեկտը փայլող,
Ո՞ւր են աչքերիդ ծովերն ալիքվող,
Արև աչքերիդ շողերն եմ ուզում,
Ուրիշ աչքերում ես չեմ դաքանում:

Քո դաք աչքերը ի՞նչ եղան, ասա՛...

ԱՆՁՐԵՎ

Հարթնեցի հանկարծ անձրևի բույրից,
Շափշափում էր նա պապուհանիս դրակ,
Ինչ որ մի փեղուր հեռո՞ւ համբույրի,
Անձրևաջրի լճակում հսկակ:

Ինչ որ մի խոնավ, խոնա՞վ արահեփ
Ովքերս դարավ մայթերից կդրած,
Ցածում մի ջրվեժ, վարաբած մի գեփ,
Երկու ափերին ծիածան կապած:

Ես կարծում եի, թե լքել ես ինձ,
Գեփը վշշում էր խենթի պես ցածում,
Նվազում եին ծառերը թախիծ,
Հին կարովներիս դռները փակում:

Անձրևը անցավ, մենք երկու գառնուկ,
Վերադարձանք դուն թաց արահեփով,
Մենք անմեղ էինք, աշխարհը մանուկ,
Մաքուր էր աշխարհն անձրևից հեփո...

Ուզում ես լոիր,
Ուզում ես անգամ աչքերդ փակիր,
Ուզում ես խոսիր լոկ նորաներով,
Թեկուզ թվերով,
Հապավումներով,
Ուզում ես խոսիր և օփար լեզվով,
Հասկանում եմ քեզ...
Բայց ես խոսում եմ զուր հայերենով,
Աչքերիս միջով
Ու դեռ ուզում ես, որ ես թարգմանեմ...
Ուզում ես լոիր,
Ուզում ես անգամ աչքերդ փակիր,
Ես լսում եմ քեզ,
Ես կարդում եմ քեզ...

Գնամ փնտրեմ օրերս հին,
Որ անցան լուռ ու անպարուղ,
Ես սիրահար այս աշխարհին,
Այս աշխարհի արդի արդույք:

Ուժ գամ ես ինձ, հավաքեմ ինձ,
Հույսս դմեմ լոկ ինձ վրա,
Ինձ ի՞նչ անձրև կզա ամպից,
Իմ անձրևը սիրես է վարար:

Կրակներս վառեմ մարած
Իմ ձեռքերով ու իմ շնչով,
Հովհաններում լայնափարած,
Ես արթնանամ ինքս իմ ճիշով:

Ու արդերին աչքս հառած,
Ելնեմ թևով իմ կարողի,
Իմ երազի ձեռքը բռնած,
Վառեմ լույսերն իմ հավափի:

Նոր անուններ մի շշնջա ականջիս,
Չուր են, զուր են այդ բոլորը սիրելիս,
Ես քո այդ տաք, շփոթվող այդ մագներից
Լուր շնչում եմ անզուսպ դողը կարովիդ:

Կողքիս նստածա այս լեփ-լեցուն դահլիճում
Ձևացնում ես, ուրիշին ես դու վնագրում,
Իսկ ինչու են ժայիպներդ լրջանում
Երբ աչքես այլ աչքեր են փայփայում:

Նոր անուններ մի շշնջա ականջիս,
Միամիպ չէ, փորձված է քիչ իմ հոգին,
Քո աչքերի մագնող թալսիծն է ասում,
Որ այդ ես եմ, միայն ես եմ քո սրբում:

Դու քնում ես,
Բայց չեն քնում իմ աչքեր
Նրանք հիշում են ծովափին
Կիպարիսներ կանաչ, կանաչ,
Եվ հիշում եմ մի թուխ աղջիկ,
Որ ծովափին
Մենակ, մենակ
Ինքը իր հետ
թափուր ափին
Ինքն իր համար երգ էր երգում...
Ի՞նչ էր երգում,
Ես չգիտեմ,
Երսի այն երգը, որով,
Ես քեզ հիմա օրօրեցի,
Երկի այն երգը, որով,
Դու քուն մփաք...
Դու քնում ես,
Բայց չեն քնում իմ աչքերը...

Երբեմն ուզում եմ շխոսել քեզ հետ,
Խուսում եմ հետդ և մենության մեջ...

Երբեմն ուզում եմ չզգալ, որ դու կաս,
Բայց միշտ շարժվում ես դու իմ արյան մեջ...

Երբեմն ուզում եմ քեզ չնկապել,
Փակ աչքերով եմ անգամ փեսնում քեզ...

Երբեմն ուզում եմ էլ քեզ չսպասել,
Դեռ չբաժանված՝ սպասում եմ քեզ...

Երբեմն ուզում եմ քեզ չկարովել,
Ու կարովում եմ, երբ դու կողքիս ես...

Երբեմն ուզում եմ ափել...լոկ ափել,
Բայց ափելիս էլ՝ սիրում եմ ես քեզ:

Խոռվությունդ սիրում եմ այնքան,
Որ նույնիսկ ուզում եմ քիչ խռով մնանք..
Այդ ժամանակ է, երբ կարովներդ
Լուր նկարվում են մոլթ պատուհանիս,
Այդ ժամանակ է, երբ համոզվում եմ,
Նույնն է մնացել ճամփան ոփքերիդ,
Այդ ժամանակ է, որ հավաքում են
Ժամանակավոր հպարտությանդ,
Այդ ժամանակ է,
Երբ թարթիչներիդ կորացած թևին
Հազիվ ես զապում դաք արցունքներդ...
Այդ ժամանակ է, երբ ես զգում եմ
Ծե որքա՞ն, որքա՞ն դեռ նման ես քեզ:

ՀԵՇՈԱՆՈՒՄ ԵՄ ԵՍ

Հեռանում եմ ես, անդարձ հեռանում,
Թաքուն ու փխուր էլ քեզ չեմ ժպափ,
Օփար են արդեն հույզերս անհուն,
Եվ հույզերիս մեջ դու՝ լրիվ օփար:

Հեռանում եմ ես իմ ովճահեքքով,
Հեփ չնայելով քո ովճահեքքին,
Ինձ հարկավոր չեն արցունքները քո
Ես նահանջում եմ առանց արցունքի:

Հեռանում եմ ես, հեռանում եմ ես
Ինքս ինձնից եմ կարծես հեռանում,
Հեռացիր դու եւ, հեռացիր ինձ պես,
Ամեն ինչ կանցնի հեշտի ու անաղմուկ:

Երջանկությանս գեղը լավ գիրեմ.
Այն թաքնված է ինձ ու քեզ այրող
Նույն փխրության մեջ...
Սիրո աշխարհում մնացի կարով
Այդ փխրությանը...

Արփասվիր, հոգիս,
Արփասվիր մի պահ,
Թող որ ես գեսմեն քո աչքերի մեջ
Արցունքներս գաք,
Թող փխրությունն այդ,
Որ երջանկության համն ու գույնն ունի,
Ինձ անմնացորդ փրփի մեկ անգամ...

Ես ինչպե՞ս ասեմ
Քեզ մնաս բարով...
Ինչպե՞ս սպանեմ
Հույզերս բոլոր,
Ինչպե՞ս արգելեմ
Քայլերս մոլոր,
Որ դեռ փնտրում են
Հեփքերդ կորչող:

Ես ինչպե՞ս ասեմ
Քեզ մնաս բարով...
Ինչպե՞ս մոռանամ
Հայացքդ դյուլթող,
Ինչպե՞ս խլացնեմ
Կանչերդ մորմոք,
Որ դեռ հնչում են
Իմ լսափողով:

Ես ինչպե՞ս ասեմ
Քեզ մնաս բարով:

Կաթիր, գիշրություն,
Դու մի քարացիր,
Թող թեթևանա վիշպը աշխարհիս...
Կաթիր, մշուշիր անքնությունը
Հոգնած աչքերիս...
Կաթիր, գիշրություն,
Թեկուզ շափ դանդաղ:
Գուցե չգիտես, թե որքա՞ն, որքա՞ն
Ժպտալ եմ ուզում...
Սինչև ե՞րբ պիտի քո ծանրությունից
Կոպերս գնճան,
Սինչև ե՞րբ պիտի լուր թարթիչներս
Կարուքեն իրաք:
Կաթիր, գիշրություն,
Թեկուզ շա՞փ դանդաղ:

Դու կզաս ինձ մով՝ փխուր ու մոլոր,
Կպագմես բոլոր գաղփնիքները քո,
Վնայենք իրար մեղավորի պես,
Բայց կհավաքանք. դու՝ ինձ, ես ել քեզ:

Ես ինձ կփնտրեմ քո մութ հայացքում,
Ու դու կարդասվես իմ լուռ աչքերում,
Հույսի մի կաթիլ... կամոքի նա մեզ,
Մեղավոր չես դու, մեղավոր չեմ ես:

Քո աչքերի հետ ուժեղ եմ անշափ,
Առանց աչքերիդ թույլ եմ ու մենակ...

Քո աչքերի հետ խաղաղ է հոգիս,
Առանց աչքերիդ կորցնում եմ ես ինձ...

Քո աչքերի հետ խենթ եմ ամենքից,
Առանց աչքերիդ՝ դեգերում վշպից...

Քո աչքերի հետ կյանքն է բովանդակ,
Առանց աչքերիդ աշխարհն է դապարկ:

Սիայմ ժպիա

Եթե հանկարծ,
Հանկարծ գիլրի ողջ աշխարհը,
Սիայն ժպիա...
Այնպես ժպիա,
Որ ծովերը ալեկոծվեն,
Գարունները քեզնով ապրեն:
Որ աշխարհում
Բնությունը չմահանա,
Որ ամեն ինչ գեղեցկանա...
Ժպիա նաև
Հեռվում կանգնած գիլրության,
Որ նա չզգա
Ո՛չ ցավ, ո՛չ վիշտ,
Որ նա գեսնի իմ աչքերը՝
Քո աչքերում:
Որ նա չզգա խոր մենություն
Այս աշխարհում...
Այդպես ժպիա,
Արևի պես՝
Լայն ու շռայլ,
Որ աշխարհը
Իմ աչքերով ուրախանա...

Ես չեմ գնում,
Ինձ գանում եմ...
Ինձ գանում եմ,
Որ իմանաս՝
Ես ել գիրեմ
Հպարփանալ...
Ու թե վաղը
Կամ թե մի օր
Քո կարողը
Նորից կանչի,
Ինքս կգամ,
Ինձ չեմ բերի: